

Sygn. akt II CSK 71/16

## POSTANOWIENIE

Dnia 3 sierpnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa Syndyk Masy Upadłości "L." Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w S.

przeciwko Zakładowi [...] "P." Spółce Jawnej

z siedzibą w W.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 sierpnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 19 sierpnia 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania  
i zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę  
3.600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów  
postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik pozwanego Zakładu [...] „P.” spółki jawnej z siedzibą w W., w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 sierpnia 2015 r. wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania oparła na przesłankach wskazanych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne autorka skargi sprowadziła do dwóch pytań: „czy spełnienie świadczenia może być objęte zakresem skargi pauliańskiej, zaś w razie przyjęcia, że nie może: czy i jakie występują wyjątki od tej zasady” oraz „czy korzyść osoby trzeciej będącej jednocześnie wierzycielem może polegać na tym, że podmiot ten uzyskuje, przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego lub upadłościowego, zaspokojenie w stopniu wyższym niż miałoby to miejsce, gdyby otrzymywał swoją należność w toku tych postępowań”. Uzasadniając przesłankę z art. art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt. 2 k.p.c. pełnomocnik pozwanego wskazała na potrzebę wykładni przepisów prawa wywołujących rozbieżność w orzecznictwie „w zakresie tego, czy i w jakich przypadkach spełnienie świadczenia może być objęte zakresem skargi pauliańskiej”.

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występowanie

w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, różnią się od przesłanek, o których mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. Ten sam problem nie może być istotnym zagadnieniem prawnym, które z założenia charakteryzuje się nowością i jednocześnie stanowić przedmiot rozbieżnej wykładni w orzecznictwie bądź wypowiedziach doktryny (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, nie publ., z dnia 30 września 2014 r., III SK 2/14, nie publ.). Z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika, że autorka skargi obie przesłanki potraktowała zamiennie.

Odnosząc się do występowania w sprawie przesłanki, o której mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. należy przypomnieć, że przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter nowy i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności, a którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/2013, nie publ.). Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżność w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.).

Kwestie przedstawione w skardze nie spełniają powyższych wymagań zarówno w odniesieniu do przesłanki z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 jak i z pkt 2 k.p.c.

Sformułowane w skardze pytania nie spełniają wymagań stawianych zagadnieniom prawnym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym skonstruowanie zagadnienia prawnego następuje przez przedstawienie pytań „do rozstrzygnięcia” to znaczy pytań, których konstrukcja powoduje, że rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego dokonywane jest przez wybór towarzyszącej mu odpowiedzi (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2000 r., III CZP 2/00, OSNC z 2000 r., nr 11, poz. 200). Odnosząc te

uwagi do sformułowanych w skardze pytań, należało stwierdzić, że miały one charakter ogólny i nie stanowiły pytań o rozstrzygnięcie, ale pytania o uzupełnienie - o nieokreślonych z góry możliwościach odpowiedzi.

Odnosząc się do przesłanki z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. należało stwierdzić, że pełnomocnik pozwanego nie wykazała, że kwestia zaskarżalności spełnienia świadczenia, innego niż pierwotnie umówione, skargą pauliańską wywołuje rozbieżność w orzecznictwie sądowym. Kwestia ta, jak wynika także z twierdzeń zawartych w skardze kasacyjnej, jest jednolicie rozumiana w nowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny obszernie i trafnie poglądy te przytoczył i odniósł do okoliczności rozpoznawanej sprawy. Sama tylko niezgodność z zaskarżonym rozstrzygnięciem nie uzasadnia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłanki z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 jak i z pkt 2 k.p.c.

Skarga kasacyjna nie jest również oczywiście zasadna. Sąd drugiej instancji dokonał zgodnej z prawem i wynikającymi z orzecznictwa Sądu Najwyższego dyrektywami oceny ustawowych przesłanek w świetle konkretnych ustaleń faktycznych. Zaskarżone orzeczenie nie jest sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami oraz z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

Na wniosek powoda zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398<sup>21</sup> k.p.c. oraz § 6 pkt 7 zw. z 12 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 490).

aj